

Міністерство освіти і науки України
Прилуцький технічний фаховий коледж

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. Директора коледжу,

голова приймальної комісії

Павло ЧЕРНІКОВ

» _____ 2023 року

Програма

співбесіди з української мови для абітурієнтів, які вступають
на основі базової загальної середньої освіти для здобуття
освітньо-кваліфікаційного рівня «фаховий молодший бакалавр»

Пояснювальна записка

Програма укладена відповідно до Державного стандарту базової і повної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. №1392), Державного стандарту початкової загальної освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 р. №462), а також Концепції «Нова українська школа».

В основі програми – не лише новий підхід до навчально-виховної мети курсу української мови, що передбачає виховання вступника як компетентної мовної особистості, яка відзначається високою мовленнєвою культурою; формування навичок комунікативно виправданого користування засобами мови в різних життєвих ситуаціях з обов'язковим дотриманням мовних норм та мовленнєвого етикету; вироблення вмій за лексемами й граматичними формами пізнавати національне світосприймання, ментальність рідного народу, а й інший підхід до принципів реалізації її змісту.

Відбувається переорієнтація методик викладання мови від системно-описових до комунікативно-діяльнісних, що дає можливість відійти від традиційного погляду на вивчення української мови як необхідності забезпечення студентів знаннями не мови, а відомостей про мову (часто досить специфічними, віддаленими від практичного застосування): вивчення мови буде спрямовано не стільки на запам'ятовування вступниками системи правил, скільки на розуміння закономірностей їх функціонування та формування комунікативних умінь і навичок.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Українська мова – державна мова України. Вона неоціненна національна святиня, скарбниця духовних надбань народу, запорука його подальшого культурного прогресу. Як навчальна дисципліна українська мова виконує важливі освітні функції. Головна функція рідної мови полягає в тому, що вона є засобом спілкування, пізнання нагромаджених людством культурних цінностей. Як форма вияву національної й особистісної свідомості вона є засобом самопізнання, саморозвитку і самореалізації людини. Вільне володіння рідною мовою забезпечує реалізацію творчих можливостей студентів в усіх сферах життя.

Виходячи із суспільних і освітніх функцій української мови, основна мета її вивчення у вищих навчальних закладах I-II р.а. полягає у формуванні національної свідомості, духовно багатой мовної особистості, яка володіє вміннями і навичками вільно, комунікативно виправдано користуватися засобами рідної мови в усіх видах мовленнєвої діяльності.

Мета вивчення курсу:

Головним завданням курсу української мови є:

- ✓ Виховання потреби вивчати рідну мову;
- ✓ Формування духовного світу вступників, цілісних світоглядних уявлень, загальнолюдських ціннісних орієнтацій через прилучення засобами мови до культурних надбань рідного народу;
- ✓ Систематизація й узагальнення базових орфоепічних, граматичних, лексичних, правописних стилістичних умінь і навичок.

Предмет вивчення дисципліни

Предметом вивчення курсу "Українська мова" для вступника є сучасна українська літературна мова.

Завдання курсу - поглибити знання про сучасну українську літературну мову (її звуковий і лексичний склад, словотвірну систему і граматичну будову), допомогти ґрунтовно опанувати її правописні норми.

Вивчаючи курс, студенти набувають теоретичних знань, удосконалюють володіння мовними нормами, зміцнюють навички стилістичної вправності,

необхідні для вільного послугування мовою в усіх сферах життя і життєдіяльності.

Вимоги до основних знань та вмінь, навичок дисципліни

Вступники повинні знати:

✓ Що таке мова, її функції, роль мови у формуванні і самовираженні особистості;

✓ Що вивчають основні розділи науки про мову;

✓ Основні орфоепічні, орфографічні, пунктуаційні правила, морфологічні ознаки та синтаксичну роль частин мови; загальні відомості про просте і складне речення, однорідні члени речення, речення із вставними словами, відомості про відокремленні та уточнюючі члени речення, пряму мову;

✓ Основні поняття мовлення і спілкування;

✓ Норми українського мовленнєвого етикету;

✓ Форми публічного виступу.

Вступники повинні вміти:

✓ Самостійно здобувати знання, працювати з навчальною літературою;

✓ Користуватися словниками різних типів;

✓ Знаходити вивченні орфограми, пояснювати їх;

✓ Обґрунтовувати вживання розділових знаків за допомогою вивчених правил;

✓ Правильно вживати в мовленні речення, різні за будовою та метою висловлювання;

✓ Створювати монологічні висловлювання різних типів, стилів, жанрів з урахуванням ситуації спілкування;

✓ Дотримуватись норм українського мовленнєвого етикету;

✓ Правильно складати доповідь.

1. Пряма і непряма мова

Пряма і непряма мова як засоби відтворення чужої мови. Розділові знаки. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як спосіб відтворення чужої мови. Діалог.

2. Складне речення і його ознаки. Складносурядне речення. Складне речення без сполучників, із сурядним і підрядним зв'язком. Складносурядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Змістові відношення між частинами складносурядного речення. Розділові знаки між частинами складносурядного речення. Складносурядне речення і син омічні конструкції.

3. Складнопідрядне речення. Складнопідрядне речення. Будова і засоби зв'язку в ньому. Розділові знаки. Основні види складно підрядних речень. Складнопідрядне речення з підрядним означальним. Складнопідрядне речення з підрядним з'ясувальним. Складнопідрядне речення з підрядними обставинами. Підрядні місця, часу. Складнопідрядне речення з підрядним способом дії, міри й ступеня, з підрядним порівняльним. Складнопідрядні речення з підрядними причини, мети, умови. Складнопідрядне речення з кількома підрядними частинами. Складнопідрядне речення з підрядними наслідковими, допустовими.

4. Безсполучникове складне речення. Змістові відношення між частинами безсполучникового складного речення. Кома і крапка з комою в безсполучниковому складному реченні. Двокрапка і тире в безсполучниковому складному реченні. Безсполучникові складні речення і син омічні конструкції.

5. Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку.

Розділові знаки в складному реченні з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. використання складних речень з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку в текстах різних стилів.

6. Складне синтаксичне ціле. Складне синтаксичне ціле і його ознаки. Види і засоби між фразного зв'язку. Складне синтаксичне ціле і абзац. Актуальне членування речень у висловлюванні: відоме і нове.

7. Зв'язна мова (мовлення). Повторення про текст, стилі, типи і жанри висловлювань. Різновиди аудіювання: ознайомлювальне, вивчальне, критичне. Усний стислий переказ тексту наукового стилю.

Усний стислий переказ тексту публіцистичного стилю. Усний вибірковий переказ тексту художнього стилю. Письмовий вибірковий переказ тексту наукового стилю. Письмовий вибірковий переказ тексту художнього стилю. Письмовий докладний переказ тексту публіцистичного стилю із творчим завданням. Тези прочитаного. Конспектування як різновид почутого. Діалог, складений відповідно до запропонованої ситуації (офіційна і неофіційна розмова).

Діалог – домовленість. Обговорення самостійно обраної теми. Усний твір у публіцистичному стилі на моральну – етичну тему в публіцистичному стилі за складним планом. Доповідь на основі двох трьох джерел на морально – етичну тему в публіцистичному стилі. Письмовий твір у публіцистичному стилі на суспільну тему. Письмове оповідання на самостійно обрану тему. Заява. автобіографія.

I. Відомості про мовлення

Повторення вивченого про мовлення. Види мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо). Різновиди аудіювання: ознайомлювальне, вивчальне і переглядове). Вимоги до мовлення. Текст, його основні ознаки; стилі, типи мовлення. Жанри мовлення: оповідання, доповідь, тези прочитаного, конспект почутого, заява, автобіографія.

II. Сприймання чужого мовлення.

Аудіювання (слухання-розуміння) (ознайомлювальне, вивчальне, критичне) текстів різних стилів, типів і жанрів мовлення. Читання мовчки текстів різних стилів, типів і жанрів мовлення. Різновиди читання (ознайомлювальне, вивчальне, переглядове).

III. Відтворення готового тексту.

Виразне читання в голос текстів різних типів, стилів, жанрів мовлення (у тому числі різноманітних жанрів фольклору, вивчення деяких напам'ять або близько до тексту). Перекази (навчальні і контрольні) за складним планом.

Говоріння. Стислі перекази текстів наукового і публіцистичного стилів. Вибірковий переказ тексту художнього стилю. Письмо. Вибіркові перекази текстів наукового і художнього стилів (на основі декількох джерел).

Докладний переказ тексту публіцистичного стилю із творчим завданням.

Тези прочитаного (художнього твору, публіцистичної чи науково – пізнавальної статей). Конспектування як різновид стислого переказу почутого.

IV. Створення власних висловлювань.

Діалогічне мовлення. Діалог складений відповідно до запропонованої ситуації (офіційна і неофіційна розмова, діалог – домовленість), обговорення самостійно обраної теми, розігрування діалогу. Монологічне мовлення Твори (навчальні й контрольні) за складним планом. Говоріння. Твір у публіцистичному стилі мовлення на морально – етичну тему. Доповідь на основі двох – трьох джерел на морально – етичну і суспільні теми у публіцистичному стилі. Письмо. Твори в публіцистичному стилі мовлення на морально – етичну та суспільну теми. Оповідання на самостійно обрану тему. Ділові папери. Заява. Автобіографія.

V. Вступ.

Розвиток української мови.

VI. Просте неускладнене й ускладнене речення. Правопис. Основні правила правопису (за вибором вчителя).

Внутрішньо предметні зв'язки. Лексикологія і фразеологія. Засвоєння фразеологізмів (у тому числі прислів'їв і приказок), крилатих висловів. Культура мовлення і стилістика. Удосконалення вмінь нормативного вживання вивчених мовних явищ.

Складні випадки слововживання. Текст (риторичний аспект). Підготовка виступу типу розповіді на основі особистих вражень.

VII. Пряма і непряма мова

Пряма і непряма як засоби передачі чужої мови. Зміна прямої мови непрямо..

Цитата як засіб передачі чужої мови. Діалог. Внутрішньо предметні зв'язки.

Лексикологія і фразеологія. Засвоєння фразеологізмів (у тому числі прислів'їв і приказок) крилатих висловів. Культура мовлення і стилістика. Синоніміка різних способів передачі прямої мови. Інтонація речень з прямою мовою, діалогом. Текст (риторичний аспект). Використання цитування, уособлення як виражальних засобів усного і писемного мовлення.

VIII. Складне речення і його ознаки.

Складні речення без сполучників, з сурядним і підрядним зв'язком. Складносурядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Внутрішньо предметні зв'язки. Лексикологія і фразеологія. Засвоєння фразеологізмів (у тому числі прислів'їв і приказок) крилатих висловів, що мають будову складносурядних речень.

Культура мовлення і стилістика. Інтонація складносурядного речення. Синоніміка складносурядних речень з різними сполучниками, а також складносурядного речення і простих речень.

Текст (риторичний аспект). Використання складносурядних речень у текстах наукового, публіцистичного стилів.

Складнопідрядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Основні види складнопідрядних речень: з означальними, з'ясувальними, обставинними підрядними частинами (місця, часу, способу дії і ступеня, порівняльні, причини, мети, умови, наслідкові, допустові). Складнопідрядне речення з кількома підрядними частинами.

Правопис. Розділові знаки між головною і підрядною частинами складнопідрядного речення. Розділові знаки у складнопідрядному реченні з кількома підрядними частинами. Внутрішньо предметні зв'язки. Лексикологія і фразеологія. Засвоєння фразеологізмів (у тому числі прислів'їв і приказок) крилатих висловів, що мають будову складнопідрядних речень. Культура мовлення і стилістика. Синоніміка сполучникових складних, складнопідрядних і простих речень з відокремленими членами. Інтонація

складнопідрядного речення. Текст (риторичний аспект). Роль визначень понять, складнопідрядних речень у текстах наукового і публіцистичного стилів. Безсполучникове складне речення. Сміслові співвідношення між частинами безсполучникового складного речення.

Правопис. Розділові знаки у безсполучниковому складному реченні. Внутрішньо предметні зв'язки. Лексикологія і фразеологія. Засвоєння фразеологізмів (у тому числі прислів'їв і приказок) крилатих висловів, що мають будову безсполучникових складних речень.

Культура мовлення і стилістика. Синоніміка складних речень із сполучниками, без сполучників і простих речень.

Особливості інтонації складного безсполучникового речення. Текст (риторичний аспект). Використання безсполучникових складних речень у висловлювання з розмовного, публіцистичного і художнього стилів.

Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку.

Правопис. Розділові знаки в складному реченні з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Внутрішньо предметні зв'язки. Лексикологія і фразеологія.

Засвоєння фразеологізмів (у тому числі прислів'їв і приказок) крилатих висловів. Синоніміка складних речень. Культура мовлення. Синоніміка складних синтаксичних конструкцій з простими. Текст (риторичний аспект). Використання складних речень із різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку в тексті різних стилів.

Складне синтаксичне ціле (ССЦ), його основні ознаки. ССЦ і абзац. Види і засоби між фразного зв'язку. Актуальне членування речень у висловлюванні: відоме і нове.

Внутрішньо предметні зв'язки. Лексикологія і фразеологія. Засвоєння фразеологізмів (у тому числі прислів'їв і приказок), крилатих висловів, що мають будову ССЦ. Культура мовлення і стилістика. Засвоєння складних випадків слововживання. Синоніміка синтаксичних конструкцій.

Текст (риторичний аспект). Оптимальне структурування складних синтаксичних цілих у висловлюваннях, що належать до різних типів мовлення.

Нормативи оцінювання індивідуальної усної співбесіди

Під час індивідуальної усної співбесіди вступниками не дозволяється використовувати допоміжні джерела (довідники, словники й іншу літературу та технічні засоби).

<i>Бали</i>	<i>Кількість питань</i>
100	1
100-109	2
110-119	3
120-129	4
130-139	5
140-149	6
150-159	7
160-169	8
170-179	9
180-189	10
190-199	11
200	12